

Cyngor Gweithredu Gwirfoddol Cymru

Cefnogi elusennau, gwirfoddolwyr a chymunedau

6. Cyflogi a rheoli pobl

6.6 Cynhyrchu datganiad ysgrifenedig

Mae'n ofynnol arnoch chi, yn ôl Deddf Hawliau Cyflogaeth 1996, i ddarparu gweithwyr, o fewn 2 fis i ddechrau'u cyflogaeth, gyda datganiad ysgrifenedig sy'n rhoi crynodeb o brif fanylion y gwaith. Mae hwn yn dystiolaeth cytundeb y gyflogaeth, sef cytundeb cyfreithiol rhwng y cyflogwr a'r gweithiwr a ffurfiwyd pan fo'r gweithiwr yn cytuno gweithio i'r cyflogwr am dâl.

Mae'r ddeddf yn gofyn am gynnwys gwybodaeth allweddol yn y datganiad ysgrifenedig. Mae hawl gennych gyfeirio gweithwyr at ddogfennaeth arall, ond dim ond ar gyfer rhai meysydd.

Dylid ysgrifennu'r datganiad mewn dull clir i osgoi camddealltwriaeth ac amwysedd. Er nad oes gofyn cyfreithiol i'r gweithiwr lofnodi'r datganiad, bydd y rhai sy'n gwneud hynny wedi darllen y datganiad. Dylid cadw copi o'r datganiad ysgrifenedig yn ffeil personél y gweithiwr ar gyfer y dyfodol.

Mae'r canlynol yn enghraifft o ddatganiad ysgrifenedig, a ddylid ei addasu ar gyfer eich mudiad, ac nid yw'n ddehongliad awdurdodol o'r gyfraith. Gallwch ychwanegu gwybodaeth ategol megis lechyd a Diogelwch, Ymddygiad, Cyfrinachedd, Cyfleoedd Cyfartal ac Amrywiad Termau ac Amodau Cyflogaeth.

Enghraifft o ddatganiad ysgrifenedig

Cyflogwr: <Enw'r mudiad>

Gweithiwr <Enw'r gweithiwr>

1. Dechreuad Cyflogaeth a Chyflogaeth Barhaus

Dechreuodd eich cyflogaeth gyda'r mudiad yma ar <rhwybwrth y dyddiad>.

Mae eich cyflogaeth flaenorol gyda <cyflogwr> yn cyfri / ddim yn cyfri* fel rhan barhaus o'ch cyfnod cyflogaeth.

*(D.S. Mae cyfnod cyflogaeth yn cyfri tuag at wasanaeth parhaus y gweithiwr os yw'n ddi-dor yn unig. Os oes cyfuniad neu drosfeddiannu, dylid derbyn cyngor pellach gan ACAS).

2. Teitl y swydd: Fe'ch cyflogir fel <teitl y swydd>. (Efallai byddwch angen cynnwys disgrifiad byr o'r gwaith a wneir).

Hefyd, efallai byddwch angen cynnwys unrhyw fanylion yn ymwneud â chyfnodau prawf (e.e. cyfeirio at bolisi prawf).

3. Daliadaeth cyflogaeth: Cynhwyswch ddyddiad gorffen os yw'r swydd am derm cyfyng yn unig.

4. Lleoliad gwaith

Eich lleoliad gwaith arferol yw <lleoliad gwaith>. (D.S. os oes gofyniad symudoledd i'r gweithiwr i symud i leoliad gwaith arall, neu weithio rhywle arall, rhaid nodi hynny yma).

5. Cyflog

Eich cyflog fydd <rhowch y cyflog gros (cyn treth)> y flwyddyn. Cewch eich talu <rhowch ddull y talu> ar <rhowch fynychder y talu h.y. misol, wythnosol>. (D.S. Cynhwyswch yma unrhyw fanylion bonws / oriau tros ben, didyniadau o'r cyflog. Gallwch hefyd gyfeirio at y polisi treuliau).

6. Oriau gwaith

Bydd angen i chi weithio < Nodwch oriau arferol gwaith, gan gynnwys unrhyw hyblygrwydd>. (D.S. os oes gofyniad am oriau tros ben gorfodol, gwirfoddol neu warantedig, rhaid ei nodi yma, ynghyd â gwybodaeth rhybudd - er mwyn sicrhau eich bod yn ystyried gofynion Rheoliadau Amser Gwaith).

7. Gwyliau

Mae gennych hawl <nifer diwrnodau> gwyliau y flwyddyn <nodwch os yw hyn yn cynnwys gwyliau cyhoeddus neu beidio>. Cofiwch fod hawl gan weithiwr gael 28 diwrnod (5.6 wythnos) o wyliau bob blwyddyn sy'n cynnwys gwyliau cyhoeddus yn ôl Rheoliadau Amser Gwaith (Gwelliant) 2007. Mae'r flwyddyn yn rhedeg o <nodwch y dechrau> i <nodwch y diwedd>. (D.S. efallai y byddwch eisiau nodi sut y cronir gwyliau, gan gynnwys staff rhan amser).

8. Absenoldeb o'r gwaith

Os na fedrwch ddod i'r gwaith am unrhyw reswm, dylech ffonio <nodwch yr enw cyswllt> erbyn <nodwch yr amser> ar ddiwrnod cyntaf eich absenoldeb, gan nodi'r rheswm, a phryd fyddwch yn debygol o ddychwelyd i'r gwaith.

Gallwch gyfeirio gweithwyr at ddogfennau absenoldeb salwch, a fydd yn manylu amodau Tâl Salwch Statudol neu Dâl Salwch Galwedigaethol, os yn berthnasol, ac unrhyw amodau eraill (e.e. hyd y gwasanaeth, rheolau tystiolaeth).

9. Pensiwn (os yn berthnasol)

Fe'ch anogir i ymuno â < y cynllun pensiwn> ac mae manylion ysgrifenedig ar gael yn < cyfeiriwch at ddogfen arall os yn berthnasol>. Bydd <y cyflogwr> yn cyfrannu <swm> y cant o'ch cyflog blynyddol i'r cynllun yma.

(D.S. Os ydych yn cyflogi 5 neu fwy o weithwyr, mae gofyn i chi ddarparu cynllun pensiwn budd-ddeiliad).

10. Rheolau disgyblaethol

Gellwch weld y dull disgyblaethol sy'n perthyn i chi yn <nodwch y dull disgyblaethol perthnasol>. *(D.S. efallai y byddwch eisiau nodi'r dull statudol 3 cham).*

11. Rheolau Cwyn

Os oes gennych gwyn am eich cyflogaeth, dylech gyfeirio at <nodwch y dull cwyn perthnasol>. *(D.S. efallai y byddwch eisiau nodi'r dull statudol 3 cham).*

11. Gorffen eich cyflogaeth

Mae eich cytundeb yn amodol ar rybudd fel a ganlyn:

Oddi wrthyh chi

Ar ôl un mis, rhaid i chi roi wythnos o rybudd i orffen eich cyflogaeth. *(D.S. dyma'r lleiafswm statudol; efallai y byddwch eisiau'i gynyddu fel bo angen, gan gofio cadw'r amser yn rhesymol).*

Oddi wrth y <Cyflogwr>

Y cyfnod lleiaf sydd gennych hawl iddo yw un wythnos am bob blwyddyn o wasanaeth gyda lleiafswm o 1 wythnos ac uchafswm o 12 wythnos rhybudd.

(D.S. Efallai y byddwch angen ychwanegu fod y Cyflogwr yn cadw'r hawl i dalu cyflog yn lle rhybudd)

Datganiad

Yr wyf wedi darllen ac yn cytuno â'r termau a'r amodau yn y datganiad yma

Llofnodwyd.....

Enw.....

Dyddiad.....

Gwybodaeth bellach

ACAS

Ffôn: 08457 474747

www.acas.org.uk

Ymwadiad

Mae'r wybodaeth a ddarperir yn y daflen hon ar gyfer cyfarwyddyd yn unig. Nid yw'n amnewid am gyngor proffesiynol ac ni allwn dderbyn unrhyw gyfrifoldeb am golled o ganlyniad i unrhyw berson weithredu neu wrthod gweithredu arno.

Am rhagor o wybodaeth cysylltwch â

Cyngor Gweithredu Gwirfoddol Cymru

Tŷ Baltig, Sgwâr Mount Stuart, Bae Caerdydd, Caerdydd, CF10 5FH

Elusen Gofrestredig: 218093

Ffôn: 0300 111 0124

help@wcva.org.uk

Ffacs: 029 2043 1701

www.wcva.org.uk

Ffôn: 0300 111 0124

www.wcva.org.uk

Cynhyrchwyd gan WCVA, Cynghorau Gwirfoddol Sirol a Chanolfannau Gwirfoddoli
Wedi ei ddiweddarau: 30/07/2015